Zestaw pytań testowych finału centralnego XXXII Olimpiady Wiedzy Ekologicznej Serock 3.06.2017 r.

1. W 1913 r. w Wielkiej Brytanii powstało pierwsze na świecie:
   a. Towarzystwo Ekologiczne,
   b. Konsorcjum Ochrony Przyrody,
   c. Stowarzyszenie Turystyczno-Krajoznawcze.

2. Największy wpływ na kształtowanie podstaw ekologii mieli:
   a. Frideric Clements i Arthur Tansley,
   b. Karol Darwin i Eugene Odum,
   c. Jean Baptiste Lamarck i Artur Tansley.

3. Biologiczne znaczenie procesu rozmnażania płciowego to przede wszystkim:
   a. powstawanie nowej kombinacji genów,
   b. zapewnienie ciągłości gatunku,
   c. możliwość przetrwania niekorzystnych warunków środowiska.

4. Endemity są zazwyczaj:
   a. kosmopolitami,
   b. eurybiontami,
   c. stenobiontami.

5. Zjawisko autotomii jest:
   a. charakterystyczne dla organizmów posiadających zdolności regeneracyjne,
   b. typowe wyłącznie dla jaszczurek,
   c. strategią odstraszającą drapieżnika od ofiary.

6. Odmienna barwa kwiatów u roślin należących do jednego gatunku to przykład różnorodności:
   a. ekosystemowej,
   b. gatunkowej,
   c. genetycznej.

7. Zwierzęta, które narażone są na ataki drapieżników np. przepiórki, myszy czy sardynki, charakteryzuje:
   a. mała liczba potomstwa,
   b. duża liczba potomstwa,
   c. sezonowy spadek od maksimum do minimum potomstwa.

8. Fitofagi, koprofagi i zoofagi spotykamy wśród:
   a. owadów,
   b. pajęczaków,
   c. skorupiaków.

9. Zakres tolerancji organizmu na dany czynnik środowiskowy jest:
   a. zmienny, zależny od innych czynników,
   b. stały, niezależny od wartości innych czynników,
   c. zmienny, zależny wyłącznie od stadium rozwojowego organizmu.

10. Wśród mszyc występują osobniki uskrzydlone i bezskrzydłe. Jedne lub drugie pojawiają się zależnie od zagęszczenia populacji. Wyrazem tej zależności jest:
   a. wylęganie się osobników skrzydlatych, gdy zagęszczenie populacji jest małe, a bezskrzydłych przy dużym zagęszczeniu,
   b. wylęganie się osobników skrzydlatych, gdy zagęszczenie populacji jest duże i bezskrzydłych przy małym zagęszczeniu,
   c. wylęganie się zawsze osobników bezskrzydłych i pobudzenie do rozwoju skrzydeł w celu migracji, gdy zagęszczenie populacji wzrasta.

11. Jeśli dwa gatunki mają identyczne nisze ekologiczne, nie mogą współistnieć i w konsekwencji jeden wypiera drugi. Hipotezę tę sformułował:
   a. Ernst Haeckel,
   b. Gieorgij Gause,
   c. Georges Cuvier.

12. Ilość roślin wodnych zależy od obecności owadów, zapylających ich kwiaty. Skuteczna ochrona wymaga zachowania odpowiedniej liczebności ryb w danym zbiorniku wodnym ponieważ:
   a. kwiaty tych roślin zapylane są pod wodą z udziałem ryb,
   b. ryby roślinożerne regulują ich ilość i chronią przed przegęszczeniem,
   c. ryby żywiąc się larwami ważek ograniczają liczebność ich populacji.

13. Ocenia się, że w skali świata 880 milionom ludzi brakuje:
   a. wody nadającej się do spożycia i codziennego użytku,
   b. żywności,
   c. wody do wykorzystania w celach przemysłowych.

14. Zużycie wody w cyklu zmywarki jest mniejsze niż do zmywania ręcznego takiej samej ilości naczyń:
   a. dwukrotnie,
   b. trzykrotnie,
   c. pięciokrotnie.

15. Ile litrów czystej wody, w ocenie ekspertów, może zanieczyścić 1 litr ścieków:
    a. 3,
    b. 5,
    c. 8.

16. W ogólnej masie ciała dzieci woda stanowi:
    a. 50%,
    b. 75%,
    c. 90%.

17. Względnie stałym źródłem wody dla roślin na chilijskiej pustyni Atakama są:
    a. jeziorka
    b. podziemne rzeki,
    c. mgły.

18. Typ gleby zależy głównie od:
    a. skały macierzystej i warunków klimatycznych,
    b. poziomu wody gruntowej,
    c. ilości opadów i antropopresji.

19. Bory sosnowe najczęściej występują na glebach:
    a. bielicowych,
    b. brunatnych,
    c. nieodwracalnie zdegradowanych.

20. W rekultywacji gleb często wykorzystywany jest:
    a. torf,
    b. wypas bydła,
    c. barszcz Sosnowskiego.

21. W krajach Unii Europejskiej lasy certyfikowane, gdzie prowadzona jest zrównoważona gospodarka leśna stanowią ponad:
    a. 10%,
    b. 30%,
    c. 50%.

22. Górski bór limbowo- świerkowy spotkamy tylko w:
    a. Karkonoszach
    b. Tatrach,
    c. Beskidzie Żywieckim.

23. Skrzydlatymi pomocnikami myśliwych są:
    a. orły i sokoły,
    b. myszołowy,
    c. puchacze.

24. „Jeśli pszczoły znikną, wkrótce to samo stanie się z ludźmi" słowa te powiedział:
    a. January Weiner,
    b. Albert Einstein,
    c. Arystoteles.

25. Barcie i bartnictwo powróciły do Polski, przykładami tego są:
    a. Puszcza Augustowska i Biebrzański Park Narodowy,
    b. Pieniny i Puszcza Kozienicka,
    c. Wyżyna Małopolska i Wielkopolski Park Narodowy.

26. Zawartość witaminy C większa od czarnej porzeczki i cytryny to cecha charakterystyczna:
    a. rokitnika,
    b. jabłek,
    c. wiśni.

27. Zakażenie wirusem HIV niszczy układ odpornościowy człowieka. Zakażone tym wirusem kobiety podczas ciąży, o ile nie są odpowiednio leczone, przekażą go dziecku. Czy w Polsce badania kobiet ciężarnych pod kątem wirusa HIV są obowiązkowe?
    a. tak,
    b. nie,
    c. zależy to od decyzji lekarza ginekologa-położnika.

28. W dziennym zapotrzebowaniu człowieka na tłuszcze (70 g) 89% powinny stanowić:
    a. tłuszcze pochodzenia roślinnego i ryby,
    b. tłuszcze pochodzenia zwierzęcego,
    c. wyłącznie nasycone kwasy tłuszczowe.

29. Skutkiem niedoboru witaminy E w organizmie człowieka są:
    a. osłabienie i kłopoty z koncentracją,
    b. osłabienie widzenia i bezsenność,
    c. podatność na infekcje, skłonność do wylewów podskórnych.

30. Uczeni z Harwardu badali wpływ warunków środowiska i rodzaju wykonywanej pracy na zdrowie kobiet. Wyniki ich prac wykazały, że nocna, ciężka praca fizyczna może być przyczyną:
    a. zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego,
    b. osłabienia płodności dojrzałych komórek jajowych,
    c. zmian dermatologicznych skóry.

31. Dane ostatniego raportu WHO wskazują, że z powodu zanieczyszczenia powietrza i biernego palenia rocznie w skali świata, liczba dzieci umierających poniżej 5-ego roku życia, wynosi:
    a. 100 tys.,
    b. 570 tys.,
    c. 820 tys.

32. Jednorazowe opakowania plastikowe nie trafiające do recyklingu stanowią istotne zagrożenie dla ludzi, zwłaszcza dzieci i zwierząt. Które z niżej wymienionych miast, jako pierwsze na świecie zakazało już w 2007 roku stosowania toreb plastikowych jednorazowego użytku?:
    a. San Francisco,
    b. Oslo,
    c. Londyn.

33. Topinambur to:
    a. nowoodkryty gatunek owada,
    b. strój kobiecy z XVII w.,
    c. jadalne warzywo o licznych prozdrowotnych właściwościach.

34. Najwięcej pomników przyrody nieożywionej – głazów jest na terenie województwa:
    a. mazowieckiego,
    b. dolnośląskiego,
    c. podkarpackiego.

35. Tworzone są aby promować i demonstrować zrównoważony związek człowieka z przyrodą. Jednym z pierwszych w Polsce był Białowieski Park Narodowy. Są to:
    a. parki narodowe,
    b. rezerwaty biosfery,
    c. rezerwaty ścisłe.

36. Projektowany Turnicki Park Narodowy położony jest:
    a. na Pogórzu Przemyskim,
    b. na nieobjętym dotychczas ochroną fragmencie Tatr,
    c. we wschodniej części Pienin.

37. Na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego nie spotkamy siedlisk:
    a. żyznych buczyn,
    b. borów chrobotkowych,
    c. mechowisk.

38. Wśród leśnych siedlisk czynnej ochrony wymagają:
    a. grądy,
    b. kwaśne buczyny,
    c. dąbrowy świetliste.

39. Rośliną-symbolem Polskiego Towarzystwa Botanicznego, a jednocześnie endemitem polsko-ukraińskim, jest:
    a. wężymord stepowy,
    b. dziewięćsił popłocholistny,
    c. lulecznica kraińska.

40. Ilość dwutlenku węgla wydzielanego do atmosfery ze źródeł naturalnych w porównaniu z jego emisją pochodzenia antropogenicznego jest:
    a. wyższa,
    b. równoważna,
    c. niższa.

41. Wskaźnikiem czystości powietrza jest:
    a. skala porostowa,
    b. ilość grzybów w lasach,
    c. występowanie gatunków inwazyjnych.

42. Plan dla Krakowa przewiduje, że w 2019 r wejdzie w życie dla jego mieszkańców zakaz opalania:
    a. paliwem stałym,
    b. paliwem gazowym,
    c. biomasą.

43. Najczystszymi regionami Polski pod względem jakości powietrza są:
    a. Roztocze i Zamojszczyzna,
    b. Tatry i Wyżyna Małopolska,
    c. Sudety i Góry Świętokrzyskie.

44. **Wszystkie miasta w Polsce są nadmiernie zanieczyszczone benzo(a)pirenem. Sektorem, który jest liderem jako źródło jego emisji jest:**
    a. **przemysł,**
    b. **komunikacja,**
    c. **gospodarka komunalna.**

45. **W lipcu 2013 r. w Polsce wprowadzono ustawę, która nakłada na wszystkich obowiązek opłaty za:**
    a. **wywóz śmieci,**
    b. **korzystanie z aut hybrydowych,**
    c. **użytkowanie ogródków przydomowych.**

46. **Polacy zużywają rocznie ok. 290 mln baterii. Wyrzucanie ich na śmietnik stwarza zagrożenie dla środowiska ze względu na zawartość:**
    a. **ołowiu, kadmu i rtęci,**
    b. **rtęci, cynku, miedzi,**
    c. **ołowiu, żelaza chloru.**

47. **Największa zdolność przenikania charakteryzuje promieniowanie:**
    a. **α- alfa,**
    b. **β- beta,**
    c. **γ- gamma.**

48. **Dawka hałasu 100 dB to:**
    a. **pieśni godowe samców cykad,**
    b. **praca wiertarki udarowej,**
    c. **odgłos piły spalinowej.**

49. **Zabezpieczeniem środowiska przed nadmiernym stosowaniem sztucznego światła jest tworzenie parków ciemnego nieba. W 2009 r. pierwszy taki transgraniczny obiekt powstał w:**
    a. **Górach Izerskich,**
    b. **Puszczy Białowieskiej,**
    c. **Suwalskim Parku Krajobrazowym.**

50. **Do wyrobu medali najbliższych Letnich Igrzysk Olimpijskich, które odbędą się w 2020 roku w Japonii postanowiono wykorzystać:**
    a. **najnowsze technologie wydobycia kruszców,**
    b. **recykling zużytych smartfonów,**
    c. **imitacje złota, srebra oraz platyny.**

Arkusz odpowiedzi finału centralnego
XXXII Olimpiady Wiedzy Ekologicznej
Serock 3.06.2017 r.

Imię i nazwisko: . . . . . .

Data i miejsce urodzenia: . . . . . .

Klasa . . . . . **Nazwa szkoły:** . . . . . .

Adres szkoły: . . . . . .

Imię i nazwisko opiekuna merytorycznego: . . . . . .

	a	b	c
1.	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐
10.	☐	☐	☐
11.	☐	☐	☐
12.	☐	☐	☐
13.	☐	☐	☐
14.	☐	☐	☐
15.	☐	☐	☐
16.	☐	☐	☐
17.	☐	☐	☐
18.	☐	☐	☐
19.	☐	☐	☐
20.	☐	☐	☐
21.	☐	☐	☐
22.	☐	☐	☐
23.	☐	☐	☐
24.	☐	☐	☐
25.	☐	☐	☐
26.	☐	☐	☐
27.	☐	☐	☐
28.	☐	☐	☐
29.	☐	☐	☐
30.	☐	☐	☐
31.	☐	☐	☐
32.	☐	☐	☐
33.	☐	☐	☐
34.	☐	☐	☐
35.	☐	☐	☐
36.	☐	☐	☐
37.	☐	☐	☐
38.	☐	☐	☐
39.	☐	☐	☐
40.	☐	☐	☐
41.	☐	☐	☐
42.	☐	☐	☐
43.	☐	☐	☐
44.	☐	☐	☐
45.	☐	☐	☐
46.	☐	☐	☐
47.	☐	☐	☐
48.	☐	☐	☐
49.	☐	☐	☐
50.	☐	☐	☐

Podpis ucznia . . . . . .

Podpis Przedstawiciela JURY . . . . . .

Suma punktów . . . . . .

Oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych

Ja niżej podpisany/podpisana niniejszym oświadczam, że wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, w ramach XXXII edycji Olimpiady Wiedzy Ekologicznej, zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2016 r. poz. 922)

. . . . . .
Miejscowość, data

. . . . . .
Czytelny podpis ucznia